

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Εντυπωσιακές
αναγεννησιακές
τοιχογραφίες

» Στον Ιερό Ναό του Αγίου Παντελεήμονα στα Περιβόλια

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Μοναδικό εύρημα, αποτελούν οι αναγεννησιακές τοιχογραφίες που βρίσκονται στον δίκλιτο ναό του Αγίου Παντελεήμονα και Αγίου Δημητρίου στο ύψωμα πλησίον της πηγής των Μπουτσουναρίων, στα Περιβόλια, καθώς για πρώτη φορά εντοπίζεται ένας ζωγραφικός αναγεννησιακός διάκοσμος στην Ελλάδα. Παράλληλα, η αποκάλυψή τους υποδεικνύει τους κρυμμένους θησαυρούς που βρίσκονται στη περιοχή που μπορούν να μας προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες και νέα πολύτιμα στοιχεία κυρίως για τη Βενετοκρατική ευγένεια και τη σχέση της με τον ντόπιο πληθυσμό. Γι' αυτόν τον λόγο η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων καταρτίζει ένα πρόγραμμα συντονισμένης δράσης στα μνημεία της περιοχής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Εντυπωσιακές αναγεννησιακές τοιχογραφίες στα Περιβόλια

σελ. 6 ~ Αφορμή, Δέκα Βιβλία της χρονιάς που πέρασε

σελ. 7 ~ Παιδότοπος

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 10 ~ Πολιτισμός

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΝΤΡΟΥΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Ρεσιτάλ πιάνου στο Κ.Α.Μ.

Ρεσιτάλ πιάνου του σολίστ Δημήτρη Ντρουμπογιάννη, σε μια συναυλία με τον γενικό τίτλο: "Μουσικές ακροβασίες σε ασπρόμαυρο φόντο", οργανώνουν ο Δήμος Χανίων σε συνεργασία με την ΚΕΠ-ΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ το Σάββατο 5 Ιανουαρίου στις 8 μ.μ. στην κεντρική αίθουσα εκδηλώσεων του ΚΑΜ.

πως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, πρόκειται για ένα οδοιπορικό, «με εμβληματικά έργα της παγκόσμιας πιανιστικής εργογραφίας (Fazil Say, Ernesto Lecuona, Sergei Rachmaninoff, Μάνος Χατζιδάκις, κ.ά) και πάντα με αφετηρία την «κοινή γλώσσα της Μουσικής».

Δημιουργοί διαφορετικών εποχών και τεχνοτροπιών (ο καθένας με το προσωπικό ιδιάζον μουσικό ύφος του), από την Λατινική Αμερική έως τις ακτές της Μαύρης θάλασσας, εκφράζουν μέσα από τα έργα τους, τις καλλιτεχνικές τους ευαισθησίες, τους στοχασμούς και τον ιδιαίτερο τρόπο που προσλαμβάνουν την τέχνη.

Ιδιότυπες διαχρονικές μουσικές συνομιλίες, χαρισματικών και καταξιωμένων δημιουργών, οι οποίοι καταθέτουν την προσωπική τους αισθητική άποψη, όπου ιδιώματα της Ανατολής συναντούν νεωτερισμούς της Δύσης, συνθέτοντας ένα μωσαϊκό πλοχρωμάτων, με βάση πάντα και πρωταγωνιστικό-κυρίαρχο λόγο, τον εκφραστικό πλουραλισμό του πιάνου». Είσοδος ελεύθερη.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

"Βασίλης Τσιτσάνης: Ασκήση 2"

Η μουσική παράσταση "Βασίλης Τσιτσάνης: Ασκήση 2" ταξιδεύει στα Χανιά στο χώρο του YouCa το Σάββατο 12 και την Κυριακή 13 Ιανουαρίου στις 9.15 μ.μ..

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «πρόκειται για μια ξεχωριστή μουσική παράσταση με αφορμή το έργο και την εποχή του γνωστού ρεμπέτη, που ανταμείφθηκε ήδη με τη μεγάλη ανταπόκριση του κοινού και τον έκδηλο ενθουσιασμό του.

Δύο μουσικοί, ένα κοντραμπάσο, μια ηλεκτρική κιθάρα, μια λύρα κι ένα μπαγλαμαδάκι παντρεύουν επί σκηνής το ρεμπέτικο με το swing, τα blues και τη jazz. Κι ένα πρόσωπο μυθοπλασίας, η Έλλη, ορίζει το ρυθμό, ενώ γύρω της, ήρωες μιας άλλης εποχής ζωντανεύουν και καταθέτουν τις προσωπικές τους ιστορίες και σχέσεις με το μεγάλο δημιουργό, ταξιδεύοντας τις αισθήσεις και τις αναμνήσεις μας».

Σύλληψη: Πρόδρομος Καραδελόγλου - Ελένη Δάγκα

Κείμενο: Ελένη Δάγκα/ Αρχαιακό υλικό και δημοσιεύματα από το διαδίκτυο

Σκηνοθεσία: Ελένη Δάγκα

Μουσικές διασκευές: Πρόδρομος Καραδελόγλου

Σκηνικό περιβάλλον: Επαμεινώνδας Κουρμούλης

Ερμηνεύει και τραγουδά η Ελένη Χανιωτάκη. Με τους μουσικούς: Πρόδρομο Καραδελόγλου (τραγουδί, ηλεκτρική κιθάρα) και Κώστα Κεράκο (κοντραμπάσο, ηλεκτρικό μπάσο)

5/1

Θεωνάς, Θεώνη

6/1

Φώτης, Φωτεινή, Φανή, Ουρανία Ιορδάνης

7/1

Γιάννης, Ιωάννα, Πρόδρομος

8/1

Αγάθων Βασίλισσα

11/1

Θεοδόσιος

γιορταίζουν

διαδρομές

τεύχος 812
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας "Χανιώτικα Νέα"

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
"ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ":
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης, Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα Μαρουλοσπράκη, Βασιλική Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη, Ελένη Σταυρίδη
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:
Νεκτάριος Κακατσάκης
ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar, Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης
ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπειρικό Κέντρο "Ερμής" (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 - 6 fax 28210 91.900
Διαφημιστικό Τμήμα:
Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.

“SinEνοχή”

■ Πρεμιέρα στις 11 Ιανουαρίου

Το έργο: “SinEνοχή” παρουσιάζει το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης (ΔΗΠΕ-ΘΕΚ) από την Παρασκευή 11 Ιανουαρίου στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων.

Πρόκειται για μια κωμωδία αγωνίας – διασκευή στο έργο: “Accomplice” του Ρούπερτ Χολμς.

Παραστάσεις θα δοθούν στις μεγάλες πόλεις της Κρήτης (Χανιά, Ρέθυμνο, Ηράκλειο, Άγιο Νικόλαο, Σπεία) καθώς και στην ενδοχώρα σε Δήμους του Νομού Χανίων.

Διασκευή – σκηνοθεσία: Χρήστος Ραχιώτης, παίζουν: Αθηνά Μαθιουδάκη, Δημήτρης Μελέτης, Μυρτώ Τζιγκουνάκη, Χρήστος Ραχιώτης.

Σκηνογραφία – κοστούμια: Ξανθή Κόντου, κινησιολογία: Ελενα Σταυροπούλου, Projection Mapping: Εργαστήριο Μεταβαλλόμενων Ευφώνων Περιβαλλόντων Πολυτεχνείου Κρήτης, φωτογραφίες: Γιώργος Αναστασιάκης.

Στα Χανιά οι παραστάσεις θα δοθούν στο Βενιζέλειο Ωδείο το μήνα Ιανουάριο, με την πρεμιέρα να γίνεται την Παρασκευή 11 του μηνός στις 9 το βράδυ.

Θα ακολουθήσουν παραστάσεις το Σάββατο 12, την Κυριακή 13, την Δευτέρα 14, την Τετάρτη 16 και την Πέμπτη 17 Ιανουαρίου στις 9 το βράδυ.

Τιμή εισιτηρίου: 12 € και 10 € (φοιτητικό, τρίτεκνοι, πολύτεκνοι, άνεργοι, άνω των 65, ΑΜΕΑ 67%). Προώληση – κρατήσεις θέσεων: Γραφεία Θεάτρου (Νικ. Φωκά 5), τηλ. 2821044256-2821023333, όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες).

Όπως σημειώνει ο σκηνοθέτης, «η “SinEνοχή” είναι ένα αμαρτωλό παιχνίδι μυστηρίου και ανατροπών, με στοιχεία θρίλερ και μαύρης κωμωδίας σε ομικλώδη υποφωτισμένη ατμόσφαιρα, που θα μπορούσε να θυμίζει film noir (φιλμ νουάρ).

Το διασκευασμένο κείμενο που βασίζεται στο έργο «Accomplice» του βραβευμένου θεατρικού συγγραφέα Rupert Holmes (βραβεία Edgar και Dramalogue Award), προσφέρει μια ευχάριστη ανατρεπτική ιστορία, γεμάτη ίντριγκες, προδοσίες και φόνους, με σκοπό να παγιδεύει το κοινό σ’ ένα συνεχές παιχνίδι δολοφονικών και αναζήτησης (Sin)ενοχών, όπου αυτό που βλέπουμε δεν είναι αυτό που φαίνεται και αυτό που φαίνεται δεν είναι

αυτό που θα περιμέναμε. «Τι περίεργος κόσμος που είναι το θεατρικό θρίλερ! Είναι σαν ένα παιχνίδι σκάκι ανάμεσα σε σένα και το κοινό», μας λέει ο συγγραφέας μέσα στο έργο.

Εμείς (οι συντελεστές του έργου), κάναμε την πρώτη μας κίνηση...».

Η ιστορία του έργου ξεκινάει σε μια μεγαλοαστική βρετανική εξοχική κατοικία. Παρακολουθούμε την προετοιμασία ενός φόνου καθώς μια γυναίκα και ο εραστής της σκοπεύουν να δολοφονήσουν τον επαναπαυμένο σύζυγό της. Ο σύζυγος δολοφονείται, αλλά σύντομα ξαναεμφανίζεται στη σκηνή για να ολοκληρώσει κι αυτός με τη σειρά του τα δολοφονικά του σχέδια. Συνεργός του είναι ο εραστής της γυναίκας του

(μήπως όμως δεν είναι μόνο δικός της εραστής;) ο οποίος (εραστής) δεν έχει αντιληφθεί ότι όλο αυτό είναι ένα πολύ καλά μελετημένο σχέδιο εκδίκησης εις βάρος του, από τον δολοφονημένο σύζυγο με ορκισμένους συνεργούς τη γυναίκα του και την ερωμένη της. Μήπως τελικά τίποτα απ’ όλα αυτά δεν ισχύει και όλα είναι μέρος μιας πρόβας; Πρόβας όμως για ένα θεατρικό έργο ή για έναν φόνο;

Σε αυτήν την κωμωδία, αντίθετα με τις περισσότερες μαύρες κωμωδίες, όλα τα δολοφονικά σχέδια ολοκληρώνονται με επιτυχία. Κανένα όμως δε δίνει τη λύση που αναζητούν οι πρωταγωνιστές. Εκτός από το τελευταίο. Ποιο τελικά θα είναι αυτό;

ΜΕ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΟΥ

Νέοι καλλιτέχνες δημιουργούν

Το 9ο DANCE DAYS CHANIA ανακοίνωσε ότι με την υποστήριξη του Flux Laboratory Athens εγκαινιάζει πρόγραμμα φιλοξενίας και έρευνας για καλλιτέχνες, δίνοντας χώρο στη δημιουργία έργων- project που θα συνδέονται με σημεία της πόλης. Στόχος είναι η μελέτη, σύνθεση και υλοποίηση καινοτόμων project που ικνογραφούν τον αστικό ιστό από τον Φεβρουάριο έως και τον Ιούλιο του 2019.

Δήλωση συμμετοχής έως και 20.01.2019 Όροι συμμετοχής και αναλυτικές πληροφορίες στην ιστοσελίδα <http://dancedays.gr>

ΣΕ ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΟ

Εορτασμός Θεοφανείων

Με τον Αγιασμό των Υδάτων και την κατάδυση του Τιμίου Σταυρού θα εορταστούν αύριο τα Θεοφάνεια μέσα και έξω από την πόλη των Χανίων.

Στα Χανιά, η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού θα γίνει στις 10.30 περίπου το πρωί στο παλιό λιμάνι και αφού προηγηθεί η εκκλησιαστική πομπή από την Ιερά Μητρόπολη.

Στις 10.45 θα γίνει η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού στην παραλία των Αγίων Αποστόλων.

Στις 10:30 π.μ. ο Αγιασμός των Υδάτων θα πραγματοποιηθεί στον Δεύτερο Μόλο της Αγίας Μαρίας, πίσω από το Φαρμακείο.

Στον Δήμο Πλατανιά ο Αγιασμός των Υδάτων θα γίνει στις 11 στο λιμανάκι του Πλατανιά, στις 11.30 στην παραλία του Γερανίου, στις 11 στην παραλία του Ταυρωνίτη, στις 11 στην παραλία των Καμισιανών, στις 12 από τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Κισσάμου & Σελίνου κ.κ Αμφιλόχιο, στο λιμάνι Κολυμπαρίου και θα ακολουθήσει στις 5Ε εορταστική εκδήλωση, για την υποδοχή του νέου έτους και την απονομή επαίνων και βραβείων, στους επιτυχόντες σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα, κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2018-2019 και οι οποίοι κατάγονται από τον Δήμο Πλατανιά.

Την Κυριακή 6-1-2019, ημέρα της εορτής των Θεοφανίων, θα πραγματοποιηθεί Αγιασμός των υδάτων στα παρακάτω έργα του Ο.Α.Κ.: ιμνοδεξαμενή Αγ. Γεωργίου Οροπεδίου Λασιθίου στις 10:30 π.μ., Φράγμα Αποσελέμη Ηρακλείου στις 12:00 μ.μ., Φράγμα Ποταμών Αμαρίου Ρεθύμνου στις 12:30 μ.μ.

ΑΠΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

Κοπές πίτας

Την πρωτοχρονιάτικη πίτα του θα κόψει ο Σύλλογος Χειμερινών Κολυμβητών Χανίων με έτος ίδρύσεως το 1977 και έδρα το Καλαμάκι σε συνεργασία με την Ενορία Αγίου Φανουρίου Γαλατά, μαζί με τον Αγιασμό των Υδάτων, για 42η συνεχή χρονιά, την Κυριακή 6 Ιανουαρίου, ημέρα των Φώτων, στις 12 το μεσημέρι στην πλαζ Καλαμάκι Χανίων. Θα ακολουθήσει, όπως ανακοίνωσε, παραδοσιακό κέρασμα με βασιλόπιτα και κονιάκ.

Την κοπή της βασιλόπιτας του Συλλόγου Χειμερινών Κολυμβητών Νέας Χώρας Χανίων “Ο Χάρακας” θα γίνει την Κυριακή 13 Ιανουαρίου στις 12 το μεσημέρι, στην πλαζ της Νέας Χώρας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΛΑΕΚ

Ξεναγηση στη ζωγραφική του Δημήτρη Κοκότση

Ξεναγηση στην αιογραφία – ζωγραφική του Δημήτρη Κοκότση οργανώνει η Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης (Ι. Λ. Α. Ε. Κ.) στον Μητροπολιτικό Ναό Χανίων (Τριμάρτυρη) την Τετάρτη 9 Ιανουαρίου 2019, στις 4 το απόγευμα.

Ξεναγός και διαμεσολαβητής στη “συνομιλία” με την αιογραφία – ζωγραφική του Κοκότση θα είναι ο Αντώνης Πετρουλάκης, ζωγράφος, επίτιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης, τέως πρόεδρος του Φιλολογικού Συλλόγου Χανίων « ο Χρυσόστομος ».

Μετά την ξεναγηση στην Τριμάρτυρη θα γίνει συζήτηση, στις 6 μ.μ., για τον Δημήτρη Κοκότση και το έργο του στα γραφεία της Ι. Λ. Α. Ε. Κ. (Πλατεία Αγίου Τίτου, στον Λόφο Καστελλίου). Στη συνέχεια θα γίνει σύντομη αναφορά στο έργο και την προσφορά του Αντώνη Πετρουλάκη στη Ζωγραφική, στον Πολιτισμό και στα Χανιά και θα του επιδοθεί Τιμητικό Δίπλωμα.

ΣΤΑ ΤΣΙΚΑΛΑΡΙΑ

Εκδήλωση Πολιτιστικού Συλλόγου

Η ετήσια κοπή πίτας του Πολιτιστικού Συλλόγου Τσικαλαριών θα γίνει σήμερα στις 7 μ.μ. στο Στέκι Νεολαίας στα Τσικαλαριά. Επίσης, θα γίνει βράβευση των μαθητών του χωριού που πέτυχαν στις πανελλήνιες εξετάσεις.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΜΑΪΛΗΣ*

Η δίκλιτη εκκλησία του Αγίου Παντελεήμονα/ Αγίου Δημητρίου.
(Φωτ. Δ. Τομαζινάκης/ΕΦΑΧ)

Εντυπωσιακές αναγεννησιακές τοιχογραφίες

» Στον Ιερό Ναό του Αγίου Παντελεήμονα στα Περιβόλια

Πομπή Ιεραρχών που κρατούν περγαμνές με τη Θεία Λειτουργία. (Φωτ. Δ. Τομαζινάκης/ΕΦΑΧ)

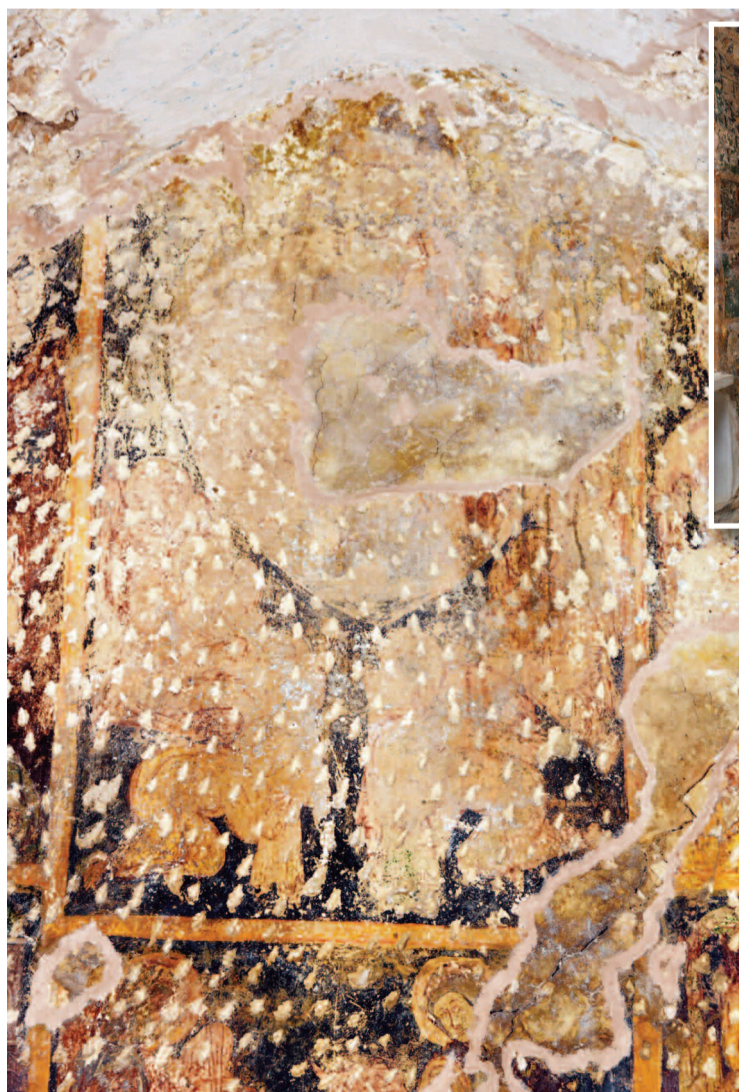
Ο οικισμός Γαρίπα, των Περιβολίων αποτελεί σήμερα μία γραφική γειτονιά, στον δρόμο που οδηγεί προς Θέρισσο. Η περιοχή φημιζόταν για τις φυσικές πηγές της οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν από τους Βενετούς για την υδροδότηση της πόλεως των Χανίων. Σύμφωνα με επίσημα έγγραφα η αρχή του έργου κατασκευάστηκε ανάμεσα στα 1551-1554 από τον Ρέκτορα Leonardo Loredan, στα κτήματα που άνηκαν στο φέουδο της οικογένειας Viaro.

Σε ύψωμα πλησίον της πηγής των Μπουτσουναριών, βρίσκεται ο δίκλιτος ναός του αγίου Παντελεήμονα και αγίου Δημητρίου. Η εκκλησία είχε αναστηλωθεί και συντηρηθεί τμηματικά την περίοδο από τη 13η ΕΒΑ υπό την επίβλεψη του Μιχ. Ανδριανάκη. Ενώ το 2015 κατόπιν παρότρυνσης από την προϊστάμενη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων, κας Ελένης Παπαδοπούλου ολοκληρώθηκε η αποκάλυψη του τοιχογραφικού διακόσμου υπό την επίβλεψη του γράφοντα.

Ο ναός έχει γνωρίσει πολλές μετασκευές. Το πιο αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό της διάρθρωσης των εξωτερικών τοίχων εντοπίζεται στον νότιο τοίχο της νότιας εκκλησίας (Άγιος Δημήτριος) που διαμορφώνεται με τρία τυφλά αψιδώματα, παραπέμποντας στη μεσοβυζαντινή οικοδομική πρακτική του νησιού. Η τοικοδομία του βόρειου ναού (Άγιος Παντελεήμονα) φέρει εκτεταμένες μετασκευές, οι οποίες δυσχεραίνουν τη χρονολόγησή του, παρόλ' αυτά στο εσωτερικό του υπάρχουν δύο στρώματα τοιχογραφιών.

Οι τοιχογραφίες του πρώτου (παλαιότερου) στρώματος αναπτύσσονται σε 5 ζώνες. Οι δύο χαμηλότερες περιλαμβάνουν πομπές ιεραρχών οι οποίοι κατευθύνονται προς την αψίδα. Η πομπή του νοτίου τοίχου απεικονίζει 4 ιεράρχες με επικεφαλής επίσκοπο που φέρει περγαμνή με την ευχή του Τρισαγίου Ύμνου. Αντίστοιχη πομπή θα υπήρχε και απέναντι. Στη δεύτερη ανώτερη ζώνη του βόρειου τοίχου διατηρούνται δύο Ιεράρχες και στην αντίστοιχη ζώνη του νοτίου τοίχου διατηρείται μία πομπή από 4 Ιεράρχες, που μεταφέρουν λειτουργικά σκεύη και περγαμνές με περικοπές από το κείμενο της Θείας Λειτουργίας. Επικεφαλής της πομπής είναι ο Άγιος Σπυρίδων, ο οποίος απεικονίζεται δεξιά του ημικυκλίου της αψίδας φέροντας το χαρακτηριστικό κάλυμμα της κεφαλής του.

Οι συνθέσεις των πλαγίων τοίχων ολοκληρώνονται με την παράσταση της Ουράνιας Λειτουργίας στην αψίδα. Η παράσταση διαιρείται σε δύο πλαίσια. Δεξιά απεικονίζονται τρεις άγγελοι-διάκονοι που μεταφέρουν σε επιτάφιο τον νεκρό Χριστό. Αριστερά εικονογραφείται ο Χριστός-Αρχιερέας, ο οποίος επικουρείται από Αγγέλους διακόνους δίπλα από την Αγία Τράπεζα. Η τοποθέτηση της παράστασης σε αψίδα απο-

Ομάδες Αγγέλων αποδίδουν λατρεία στον Χριστό (ι).
Φωτ. Δ. Τομαζινάκης/ΕΦΑΧ)

Τα δύο στρώματα των τοιχογραφιών. Στο κάτω τμήμα διακρίνονται οι βυζαντινές τοιχογραφίες με τους ιεράρχες. Πάνω αριστερά διακρίνεται ο κίονας, το κιονόκρανο και τα ίχνη της κιονοστοιχίας (Φωτ. Δ. Τομαζινάκης/ΕΦΑΧ).

τελεί ιδιαιτερότητα για την Κρήτη. Η αλληλουχία των περικοπών από τις περγαμνές των ιεραρχών και η αντιπαράθεση του συμβολισμού της Μεγάλης Εισόδου/Επιταφίου και της "ρεαλιστικής" πομπικής μεταφοράς των Δώρων από τους αγγέλους διακόνους υποδηλώνουν ότι ο "κτίτορας" -δηλαδή ο ιδιοκτήτης της εκκλησίας- ήταν ένας καλλιέργημένος μοναχός. Η μορφή του εντοπίστηκε στον νότιο τοίχο, όπου απεικονίζεται ένας καλόγερος να προσκυνά γονυπετής τη Δέηση του τεταρτοσφαιρίου της αψίδας.

Πάνω από τη Δέηση διακρίνεται με δυσκολία -λόγω των μεταγενέστερων χτυπημάτων- ένα πρωτότυπο συνονθύλευμα από διάφορες σκηνές, ανάμεσα στις οποίες ξεχωρίζει στο κεντρικό τμήμα μία σύνθεση που περιλαμβάνει αγγέλους που γονατίζουν μπροστά σε μία μετωπική μορφή εντός "δόξας", που ταυτίζεται με τον Χριστό. Τόσο το θέμα όσο και η τοποθέτησή του στο κέντρο του θριαμβικού τόξου είναι σπάνια.

Η αφίδα της εκκλησίας με τις μεταγενέστερες λατινικές επιγραφές. (Φωτ. Δ. Τομαζινάκης/ΕΦΑΧ).

Τα ερείπια της βίλλας Viaro. (Φωτ. Δ. Τομαζινάκης/ΕΦΑΧ).

Η ζωγραφική της εκκλησίας δεν έχει άμεσα παράλληλα από την περιοχή των Χανίων. Τα τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά της ζωγραφικής μας επιτρέπουν να χρονολογήσουμε το πρώτο στρώμα των τοιχογραφιών στις αρχές του 15ου αι. Από το εικονογραφικό πρόγραμμα υποδεικνύεται ένα περιβάλλον θεολογικής εκζήτησης. Τα ιδιαίτερα σπάνια εικονογραφικά θέματα και ο συσχετισμός τους με τα αντίστοιχα θέματα του κλίτους του Αγίου Φανουρίου στο Βαλασαμόνερο δηλώνουν πνευματική καθοδήγηση από κάποιο κοινό μοναστικό κέντρο, αναδεικνύοντας την εξαιρετική σημαντικότητα της εκκλησίας των Περιβολίων.

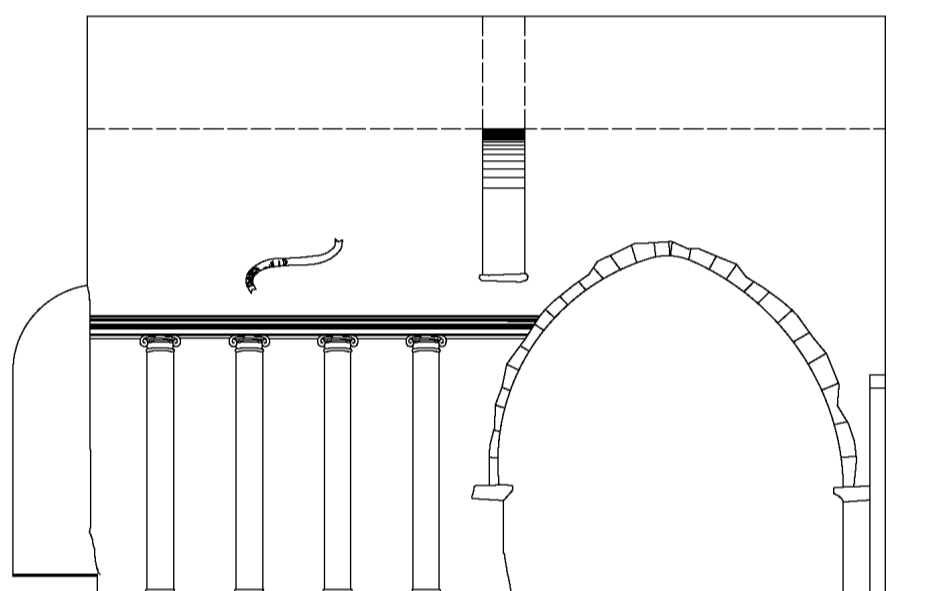
Η αποκάλυψη του δεύτερου ζωγραφικού στρώματος, που κάλυψε τις ορθόδοξες τοιχογραφίες - απέδωσε εντυπωσιακά αποτελέσματα. Αφαιρώντας τα επιχρίσματα του νοτίου τοίχου αποκαλύφθηκε τμήμα τοιχογραφημένης κιονοστοιχίας ιωνικού ρυθμού με θριγκό, κιονόκρανο και κίονα, που συνεχιζόταν κατά μήκος όλου του τοίχου. Τα ζωγραφικά ίχνη υποδηλώνουν την ύπαρξη ανάλογης διακόσμησης και στον βόρειο τοίχο. Η εξεργασία του σχεδίου της τρισδιάστατης κιονοστοιχίας υποδεικνύει γνώσεις αρχιτεκτονικού σχεδιασμού.

Η προβολή του αρχιτεκτονήματος μπροστά από ένα ουδέτερο φόντο από χώρα δημιουργούσε μία οπτική ψευδαίσθηση δίνοντας την εντύπωση στον παρατηρητή ότι βρίσκεται σε μία στοά με δύο ανοικτές κιονοστοιχίες που οδηγούσαν στην αφίδα. Εκεί αποκαλύφθηκαν σταδιακά το 1998 και το 2016, δύο μεγαλογράμματα λατινικές επιγραφές, που κάλυψαν τις τοιχογραφίες του 15ου αι.

Η μεταγραφή και η μετάφραση των επιγραφών έγιναν από τους Στ. Παναγιωτάκη και Μαν. Πατεδάκη του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, τους οποίους ευχαριστώ για τη συμβολή τους. Η νότια επιγραφή αναφέρει: *Omnia quae peccaveritis in oratione credentes accipietis*. Μετάφραση: «και πάντα όσα αν αίτησθε εν τη προσευχή πιστεύοντες λήμψοθε» και αποτελεί παραλλαγή χωρίου από τη λατινική μετάφραση του Ευαγγελίου του Ματθαίου (Κατά Ματθαίον 21.22).

Η δεύτερη επιγραφή αναφέρει: «*Memento non esse linguam quae precetur, sed mentem, et si mens aliud agit, nihil oras.*» Μετάφραση: «Να θυμάσαι ότι δεν είναι η γλώσσα που προσεύχεται αλλά ο νους, και αν ο νους σκέφτεται άλλα τότε η προσευχή σου δεν σημαίνει τίποτα».

Η επιγραφή προέρχεται από το βιβλίο *Ad animi excitationem in Deo*, ένα εγχειρίδιο ιδιωτικής ευλάβειας, που συνέγραψε το 1535 ο ουμανιστής καθολικός λόγιος Juan Luis Vives. Συνεπώς στους τοίχους της αφίδας του Αγίου Παντελεήμονα έχουμε τρία κείμενα σχετικά με την ορθή πρακτική της προσωπικής ευλάβειας, υποδεικνύοντας ότι η εκκλησία σε αυτήν τη φάση χρησιμοποιήθηκε ως ιδιωτικό παρεκκλήσιο για την καθολική λατρεία. Η επιλογή αποσπασμάτων από το έργο του Vives, ίσως δεν οφείλεται μόνο στη δημοφιλία του έργου του. Ο ίδιος είχε διαγράψει μία σταδιοδρομία *bon viveur* - διανοούμενου σχετιζόμενου με αριστοκρατικούς κύκλους, συνδυάζοντας την καθολική πίστη με την αγάπη του για τη Ρωμαϊκή λογοτεχνία και τις αισθητικές απολαύσεις της εποχής του. Σε αυτήν την αναγεννησιακή ατμόσφαιρα, φαίνεται να

Αποκατάσταση της αναγεννησιακής ζωγραφικής του νότιου τοίχου (Α. Μαΐλης/Γ. Περιβόλα).

Ψευδαισθησιακή τοιχογραφία στη Villa Farnesina, Ρώμη.

ανταποκρίνεται η ζωγραφική των πλάγιων τοίχων. Ο ψευδαισθησιακός χαρακτήρας του διακόσμου, ο οποίος μεταμόρφωσε τους πλευρικούς τοίχους του ναού σε ένα σκηνικό με ανοικτές στοές, μεταφέρει απόηχους από τις τρισδιάστατες απεικονίσεις κτηρίων του Baldassare Peruzzi στη *Salla delle Prospettive* της Villa Farnesiana, Ρώμη (περ. 1519).

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι ο διάκοσμος αυτής της φάσης συνδέεται με έναν καλλιτεργημένο καθολικό παραγγελιοδότη που είχε επαφή με τα τρέχοντα καλλιτεχνικά ρεύματα της εποχής του. Συνεπώς πρόκειται για κάποιο ενετό ευγενή, ο οποίος σχετιζόταν με την περιοχή. Η απάντηση στο ερώτημα της ταυτότητας του παραγγελιοδότη βρίσκεται έξω από τον Άγιο Παντελεήμονα.

Σε απόσταση περίπου 200μ. από την εκκλησία βρίσκονται τα ερείπια μίας επαύλεως, η οποία άνηκε στην οικογένεια των ευγενών Viaro.

Ο πιο γνωστός εκπρόσωπος της είναι ο Marcantonio (1542-μετά το 1604), αρχηγός του Φεουδαλικού ιππικού των Χανίων και προστάτης των γραμμάτων, στον οποίο ο ποιητής Γεώργιος Χορτάτης αφιερώνει το έργο του «Πανώρια». Οι πληροφορίες των συγχρόνων του μεταφέρουν την εικόνα ενός φεουδάρχη που παράλληλα με τα καθήκοντα του λειτουργούσε ως μαϊκήνας των Κρητικών λογίων. Τα παραπάνω υποδεικνύουν τον ενετό ευγενή ως ιδανικό υποψήφιο παραγγελιοδότη των τοιχογραφιών του δεύτερου στρώματος του Αγίου Παντελεήμονα. Συνεπώς η εκκλησία κατά το 16ο αιώνα μετατράπηκε σε καθολική και χρησιμοποιήθηκε ως το ιδιωτικό παρεκκλήσιο της οικογένειας Viaro, κατά την περιστασιακή παραμονή της στην έπαυλη της Γαρίπας.

Η αποκάλυψη των αναγεννησιακών τοιχογραφιών του δεύτερου στρώματος του Αγίου Παντελεήμονα αποτελεί μοναδικό εύρημα, καθώς για πρώτη φορά εντοπίζεται ένας ζωγραφικός αναγεννησιακός διάκοσμος στην Ελλάδα. Παράλληλα υποδεικνύει τους κρυμμένους θησαυρούς που βρίσκονται στην συνοικία των Περιβολίων, που μπορεί να μας προσφέρει νέα πολύτιμα στοιχεία κυρίως για την Βενετοκρητική ευγένεια και τη σχέση της με τον ντόπιο πληθυσμό. Για αυτόν το λόγο η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων -υπό την καθοδήγηση της κας Ε. Παπαδοπούλου- και τη συνδρομή του τμηματάρχη έργων κ. Ι. Χριστοδουλάκου, της υπεύθυνης συντήρησης κας Χ. Σγουράκη, του αρχιτεχνίτη κ. Ε. Τσιτσιρίδη και του γράφοντα καταρτίζει ένα πρόγραμμα συντονισμένης δράσης στα μνημεία της περιοχής. Τελειώνοντας αυτήν τη μικρή παρουσίαση ο γράφων οφείλει θερμές ευχαριστίες στους συντηρητές: Π. Δημητριάδου, Α. Καραπατάκη, Γ. Μακράκη, Γ. Σιγανάκη, Ι. Στεφανουδάκη, στους τεχνίτες της Εφορείας, στον φωτογράφο και στη σχεδιάστρια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων καθώς και στον ιερέα και στους κατοίκους της περιοχής, όπως ο Γ. Αρετάκης, που συνέβαλαν καθοριστικά στην ανακάλυψη ενός σημαντικού πολιτισμικού κεφαλαίου για την ιστορία του Βενετοκρατούμενου ελλαδικού χώρου.

*Ο κ. Αθανάσιος Μαΐλης είναι αρχαιολόγος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Δέκα βιβλία της χρονιάς που πέρασε

1. Ταίναρον

Leena Krohn (μτφρ. Μαρία Μαρτζούκου, εκδόσεις Καστανιώτη)

Ένα βιβλίο μαγικό, που φανερώνει ένα πνεύμα με ποικίλα ενδιαφέροντα και μεγάλο εύρος γνώσεων, ένας ξεκάθαρος προσωπικός τρόπος γραφής, που συγγενεύει με άλλες σπουδαίες σύγχρονες συγγραφείς ταυτόχρονα όμως χωρίς να τις θυμίζει. Η Κρουν επιλέγει το λογοτεχνικό περιβάλλον που ταιριάζει καλύτερα στην ιστορία της και το διαμορφώνει με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι λειτουργικό και γόνιμο, για να χωρέσει και να αναδείξει τον τρόπο με τον οποίο εκείνη αντιλαμβάνεται τον κόσμο γύρω της.

2. 4 3 2 1

Paul Auster (μτφρ. Μαρία Ξυλούρη, εκδόσεις Μεταίχμιο)

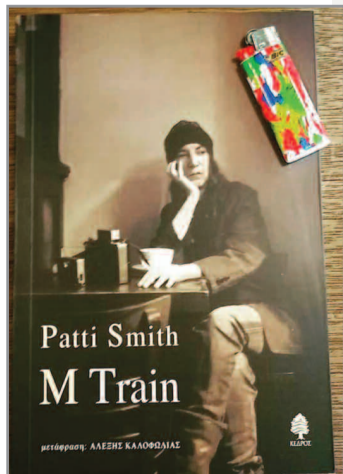
Πέρασα κάτι λιγότερο από έναν μήνα διαβάζοντας το πολυαναμενόμενο μυθιστόρημα του Όστερ. Ξεκινώ το κείμενο με αυτή την πληροφορία, για να δικαιολογήσω την αμχανία που νιώθω αυτή τη στιγμή μπροστά στη λευκή οθόνη του υπολογιστή. Πώς να χωρέσεις σε ένα κείμενο μια τέτοια εμπειρία άραγε; Συνέβησαν τόσα πράγματα όλων αυτών τον καιρό, που η καθημερινότητα έμοιαζε -και ήταν χωρισμένη στα δύο: από τη μία η πραγματική ζωή, από την άλλη η ιστορία του Άρτσιμπαντ Ισαάκ Φέργκιουσον. Και δεν ήταν μόνο ο όγκος -1200 σελίδες- του βιβλίου αλλά και το εύρημα του Όστερ, με τις διαφορετικές εκδοχές της ζωής του ήρωά του, εύρημα που με διαφορετικό τρόπο χρησιμοποιούσε και η Έρπενμπεκ στο μυθιστόρημά της Η συντέλεια του κόσμου, που επέτειναν το συναίσθημα της διχοτόμησης της δικής μου ζωής εν τέλει.

3. M Train

Patti Smith (μτφρ. Αλέξης Καλοφωλιάς, εκδόσεις Κέδρος)

Το M Train γράφτηκε για να ικανοποιήσει μια βαθύτερη ανάγκη της Πάτι Σμιθ. Ποια ανάγκη ακριβώς είναι δύσκολο να εντοπιστεί, θυμίζει την ανάγκη ενός ποιητή να ξεφορτωθεί στο χαρτί έναν στίχο ή ενός ζωγράφου να λερώσει τον καμβά του. Ο αποσπασματικός τρόπος με τον οποίο καταγράφει η Σμιθ το χάος μέσα από το οποίο αναδύονται σκέψεις, όνειρα και συμβάντα, έναν τρόπο ήρεμο και χαμηλού προφίλ, χωρίς διάθεση για ήρωες και θύματα, το ελάχιστο που ξεπηδά και δίνει τον ρυθμό, η απουσία διάθεσης να κινήσει από κάπου και να καταλήξει κάπου άλλο, οι κύκλοι που όλο ολοκληρώνονται και όλο μοιάζουν φαύλοι, η ιεροτελεστία της καθημερινότητας που όμως απέχει τόσο από το να χαρακτηριστεί ρουτίνα, αυτά, ανάμεσα σε τόσα άλλα, παρασέρνουν τον αναγνώστη σε έναν τόπο ρεαλιστικό και μαγικό ταυτόχρονα, σε έναν τόπο, όπου πρωταγωνιστεί η αγάπη για το φαινομενικά ελάχιστο, χωρίς να φωνάζει και να αυτοϊκανοποιείται.

4. Η συνείδηση του Ζήνωνα

Italo Svevo (μτφρ. Έφη Καλλιφατίδη, εκδόσεις Αντίποδες)

Ο Ζήνων -ο αξέχαστος Ζήνων- προκαλεί πλήθος αντικρουόμενων συναισθημάτων, και μάλιστα ταυτόχρονα, ο αναγνώστης τον αντιπαθεί αλλά και τον λυπάται, γελάει μαζί του αλλά και εξοργίζεται, τον κατανοεί αλλά και όχι. Αποτελεί, μαζί με τους υπόλοιπους χαρακτήρες της ιστορίας, το όχημα που χρησιμοποιεί ο Σβέβο για να οδηγήσει τον αναγνώστη στην Τεργέστη της εποχής εκείνης, μιας κοινωνίας συντηρητικής, υποκριτικής και αφελούς, παρά τον φαινομενικά κοσμοπολίτικο χαρακτήρα της, σε ένα περιβάλλον πνιγρό αλλά ταυτόχρονα ενδιαφέρον από κοινωνιολογική και ανθρωπολογική άποψη, σε μία αργά μεταβατική περίοδο εν μέσω σημαντικών ιστορικών και πολιτικών ανακατατάξεων.

5. Περί φυσικής της μελαγχολίας

Georgi Gospodinov (μτφρ. Αλεξάνδρα Ιωαννίδου, εκδόσεις Ικαρος)

Μία σύνθεση δεκάδων μικροιστοριών, το Περί φυσικής της μελαγχολίας του Βούλγαρου συγγραφέα Γκεόργκι Γκοσποντίνοφ μοιάζει να γράφτηκε αποσπασματικά, με μία διαδικασία που θυμίζει κατασκευή κολάζ, ωστόσο το τελικό αποτέλεσμα διαθέτει συνοχή και λογική στην κατασκευή του, αλλά διαθέτει και αίσθημα που απαιτεί την ανάγνωση για να κατανοηθεί, να βιωθεί και εν τέλει να αποθεωθεί από τον εκστασιασμένο αναγνώστη.

6. Ο απατεώνας

Javier Cercas (μτφρ. Γεωργία Ζακοπούλου, εκδόσεις Πατάκη)

Η αφηγηματική ικανότητα του συγγραφέα, η ιστορία του Μάρκο που ξεπερνά τα πλέον ευφάνταστα μυθιστορήματα και ο στοχασμός του Θέρκας, παρότι κάποιες στιγμές μοιάζει εύκολος και κοινότοπος, συνθέτουν ένα σπουδαίο τελικό αποτέλεσμα, φιλόδοξο, όχι μόνο γιατί η ιστορία του Μάρκο ήταν εν πολλοίς γνωστή, αλλά γιατί η ιστορία αυτή δεν αποτελεί παρά το πρώτο στρώμα αυτού του βιβλίου, για το οποίο δεν κρύβω πως αρχικά, και παρά την ιντριγκαδόρικη περιλήψη στο οπισθόφυλλο, διατηρούσα αρκετές επιφυλάξεις για το αν με αφορούσε ως αναγνώστη λογοτεχνίας, επιφυλάξεις που εξαφανίστηκαν στο διάβα της ανάγνωσης.

7. Υπό το φως των όσων γνωρίζουμε

Zia Haider Rahman

(μτφρ. Ανδρέας Μιχαηλίδης, εκδόσεις Πόλις)

Ο Ράχμαν πατάει στέρεα στην κλασική λογοτεχνία, την οποία αγαπάει και στην οποία δεν χάνει ευκαιρία να αναφέρεται. Ο απολογιστικός χαρακτήρας της αφήγησης, ευρισκόμενης μετά το πέρας του τέλους της ιστορίας, οι συνεχείς παρεκβάσεις, τόσο από πλευράς Ζαφάρ κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, όσο και από πλευράς Ράχμαν κατά τη διάρκεια της συγγραφής, αλλά κυρίως η επιτακτική ανάγκη να ειπωθεί αυτή η ιστορία δημιουργούν ένα αίσθημα αναγνωστικής αγωνίας και βαραίνουν την κάθε λεπτομέρεια, ανεξαρτήτως μεγέθους, που σε συνδυασμό με το εύρος των γνώσεων και των αναφορών του βιβλίου μετατρέπουν το Υπό το φως των όσων γνωρίζουμε σε ένα σπουδαίο μυθιστόρημα.

8. Τα κατά Α.Γ. πάθη

Clarise Lispector (μτφρ. Μάριος Χατζηπροκοπίου, εκδόσεις Αντίποδες)

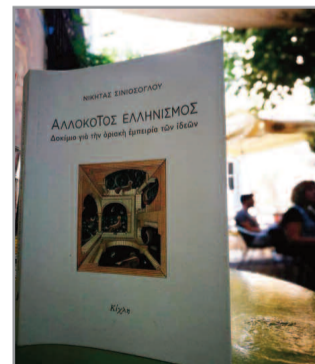
Η προκλητικότητα της πρωτοπορίας· η Λισπέκτορ βρίσκεται στην αιχμή του βραζιλιάνικου μεταμοντερνισμού, ενοχλείται από τα λιμνάζοντα ύδατα, από τα στερεότυπα, από τον τρόπο αντιμετώπισης του λαϊκού στοιχείου. Δεν θέλει απλώς να προκαλέσει, να γκρεμίσει θέλει. Γι' αυτό κινείται πάνω σε γνώριμα και οικεία μοτίβα, σενάρια απλοϊκά, επιχειρώντας να απαγάγει γλωσσικά τον αναγνώστη από τον κόσμο της ιστορίας στον κόσμο των ιδεών και των λέξεων.

9. Αλλόκοτος ελληνισμός

Νικήτας Σινιόσογλου (εκδόσεις Κίχλη)

Το βιβλίο του Νικήτα Σινιόσογλου Αλλόκοτος Ελληνισμός, με τον πολλά υποσχόμενο υπότιτλο: Δοκίμιο για την οριακή εμπειρία των ιδεών· συζητήθηκε αρκετά, πραγματοποίησε τρεις εκδόσεις μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και -το σημαντικότερο ίσως όλων- διαβάστηκε από ένα ετερόκλητο ως προς τις προτιμήσεις του αναγνωστικό κοινό.

10. Το τανγκό του Σατανά

László Krasznahorkai (μτφρ. Ιωάννα Αβραμίδου, εκδόσεις Πόλις)

Όπως σε κάθε σπουδαίο μυθιστόρημα -και Το τανγκό του Σατανά είναι ένα σπουδαίο μυθιστόρημα- η ιστορία αυτή καθεαυτήν στέκει σε δεύτερο επίπεδο σπουδαιότητας. Εδώ κυριαρχεί ο τρόπος με τον οποίο ο Κρασναχορκάι τοποθετεί τη μία λέξη μετά την άλλη, ο ευφυής τρόπος με τον οποίο συνθέτει την πλοκή και χτίζει τους χαρακτήρες, ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο ταυτόχρονα προκαλεί ετερόκλητα συναισθήματα στον αναγνώστη -με χαρακτηριστικότερα όλων παραδείγματα το γέλιο και τον τρόμο.

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

ΣΤ1 ΤΑΞΗ 2ου ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

Τα Θεοφάνεια όπως τα θυμούμαστε

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Μας λένε και τα κάλαντα των Φώτων, σε δύο εκδοχές μάλιστα, τα παιδιά της Στ1 τάξης του 2ου Δημ. Σχ. Χανίων στον σημερινό Παιδότοπο... Κυρίως, όμως, στις θύμψές τους για την αυριανή μεγάλη γιορτή των Θεοφανείων, αναφέρονται.

Στην πανηγυρική λειτουργία που γίνεται στον Μητροπολιτικό Ναό της Τριμάρτυρης, που είναι κοντά στο σχολείο τους, και βέβαια στο ρίξιμο του σταυρού στο Ενετικό Λιμάνι της Πόλης μας.

Όλα, εκτός από ένα, που μας "πηγαίνει" στον Λιβαδά, στο χωριό της γιαγιάς του, και στη Σούγια Σελίνου...

Υπέροχα όλα τα κείμενα των παιδιών που μαζί με τρεις σχετικές ζωγραφικές συμμα-

θτών τους, μου έστειλε ηλεκτρονικά απ' το χωριό της, το Δροσάτο του Κιλκίς, όπου πήγε για τις διακοπές, η δασκάλα τους, η κυρία Βασιλική Χαραλαμπίδου. Καλή συνέχεια σ' όλα τα ωραία που κάνεις με τους μαθητές σου, καλή μου συναδέλφισσα!

Καλή φώτιση σε μαθητές και δασκάλους!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Η ημέρα των Φώτων είναι μία μεγάλη Χριστιανική εορτή και γιορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου. Είναι η τελευταία εορτή των Χριστουγέννων. Το πρωί πηγαίνω με την οικογένεια μου στον Ιερό Ναό Των Εισοδίων της Θεοτόκου για να παρακολουθήσουμε την λειτουργία των Θεοφανείων. Ο δεσπότης αγιάζει με το σταυρό το νερό που έχει μπροστά του και στο τέλος όλοι οι πιστοί παίρνουμε και το πίνουμε. Είναι ο αγιασμός της ημέρας. Μετά βγαίνουμε από την εκκλησία για να πάμε στο λιμάνι όπου πετάει ο δεσπότης τον σταυρό στη θάλασσα. Μπροστά προχωράνε ο δεσπότης και άλλοι παπάδες μαζί με τους ψάλτες. Από πίσω ακολουθούν οι αρχές του τόπου και στο τέλος ο υπόλοιπος κόσμος. Μόλις φτάσουμε στο λιμάνι οι παπάδες ψέλνουν και μετά πετάνε το σταυρό στη θάλασσα. Τότε βουτάνε πολλοί κολυμβητές και ψάχνουν να το βρουν. Όποιος τον πιάσει θεωρείται τυχερός για αυτή τη χρονιά. Τέλος, όλοι φιλάνε το σταυρό και ο κόσμος αρχίζει να φεύγει.

Βασιλική Κωνσταντουδάκη, Στ1 τάξη

Τα Θεοφάνεια είναι μια μεγάλη γιορτή των Χριστιανών όπου γιορτάζεται η βάπτισμα του Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό από τον Ιωάννη το Βαπτιστή. Είναι η τελευταία γιορτή των Χριστουγέννων και γιορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου. Η εορτή των Θεοφανείων ονομάζεται και Επιφάνεια ή Φώτα. Το όνομα προκύπτει από τη φανέρωση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας (Πατήρ, Υιός, Άγιο Πνεύμα). Εμείς σαν οικογένεια την ημέρα εκείνη πηγαίνουμε το πρωί στην εκκλησία. Παίρνουμε τον Αγιασμό και κατευθυνόμαστε στο ενετικό λιμάνι. Εκεί ο δεσπότης πετάει στη θάλασσα τον σταυρό και όποιος τον πιάσει είναι τυχερός για όλο το χρόνο. Τέλος, κάθε χρόνο τα Φώτα επισκεπτόμαστε το μεσημέρι το σπίτι της γιαγιάς και του παππού για να γιορτάσουμε το όνομα της θείας Ουρανίας.

**Γεωργία Δρουμπάκη,
Στ1 τάξη**

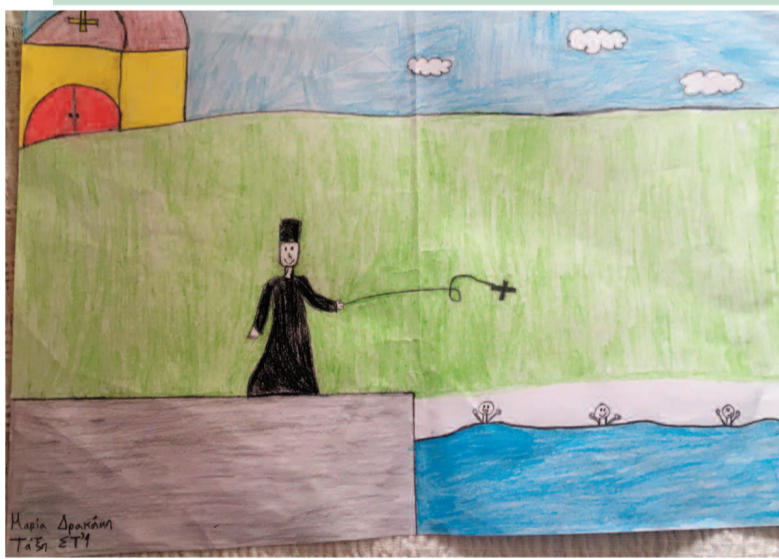
Την ημέρα των Θεοφανείων στην Τριμάρτυρη ο παπάς αγιάζει το νερό και γίνεται αγιασμός. Όλος ο κόσμος γεμίζει τα μπουκαλάκια του για να το πάρει σπίτι του. Μετά ο δεσπότης πάει προς το ενετικό λιμάνι με τη συνοδεία της μπάντας του ναυτικού και πολλούς ανθρώπους να τον ακολουθούν. Κατά την τελετή της κατάδυσης του σταυρού οι τολμηροί κολυμβητές, οι λεγόμενοι και βουτηχτάδες, βουτάνε στα παγωμένα νερά για να πιάσουν το σταυρό, να λάβουν την ευλογία του δεσπότη και να δεχθούν τις τιμές και τις ευχές των συντοπιτών τους. Αυτός που πιάνει το σταυρό θα έχει μια καλή χρονιά.

**Γιώργος Δούκας - Χριστίνα Αμπράση,
Στ1 τάξη**

Τα Θεοφάνεια είναι στις 6 Ιανουαρίου. Πολλοί άνθρωποι πηγαίνουν στην Παναγία την Τριμάρτυρη και ακούνε τη λειτουργία. Μετά ακολουθούν τον δεσπότη, την μπάντα του ναυτικού και τα παπαδοπαίδια μέχρι το ενετικό λιμάνι. Εκεί περιμένουν οι κολυμβητές τον δεσπότη να ρίξει το σταυρό για να βουτήξουν. Όποιος τον πιάσει έχει τη φώτιση του Θεού, δηλαδή έχει καλή τύχη όλο το χρόνο.

Σήμερα τα Φώτα κι ο φωτισμός η χαρά μεγάλη κι ο αγιασμός Κάτω στον Ιορδάνη τον ποταμό κάθετ' η κυρά μας, η Παναγία, όργανο βαστάει, κερύ κρατεί και τον Άη Γιάννη παρακαλεί "Άη Γιάννη αφέντη και βαπτιστή, βάπτισε κι εμένα Θεού παιδί, Ν' ανεβώ επάνω στον ουρανό να μαζέψω ρόδα και λίβανο"

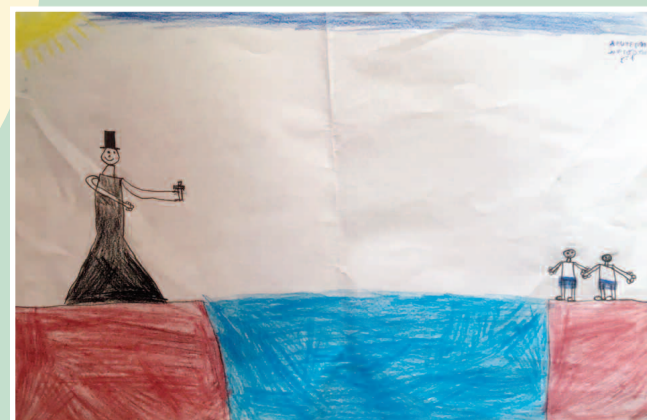
Ελένη Αποστολάκη

Καρίνα Δρουμπάκη
Τάξη ΣΤ1

Το πρωί της εορτής των Θεοφανείων ο παππούς μου μας βάζει στη βάρκα του, εμένα και την οικογένεια μου, για να πάμε στο λιμάνι να δούμε από κοντά τη ρίψη του σταυρού. Εκείνη την ημέρα το λιμάνι γεμίζει με πολλές βάρκες λίγο πριν ξεκινήσει ο αγιασμός των υδάτων. Ο κόσμος είναι ενθουσιασμένος και πολλοί ανάβουν φωτοβολίδες. Όταν φτάσει ο κόσμος από την εκκλησία όσοι είναι να βουτήξουν για να πιάσουν το σταυρό ετοιμάζονται. Οι δεσπότης ψέλνει και ρίχνει το σταυρό. Ο κόσμος βουτάει και κολυμπάει όσο πιο γρήγορα μπορεί για να πιάσει το σταυρό. Μόλις δούμε ποιος τον έχει βρει ο παππούς μου βάζει μπροστά τη βάρκα για να πάμε την καθιερωμένη μας βόλτα. Και στο τέλος καταλήγουμε στο σπίτι της γιαγιάς μου για να φάμε όλοι μαζί και να τελειώσει η μέρα μας ευχάριστα.

**Αντώνης Κοκογιαννάκης,
Στ1 τάξη**

Την ημέρα που γιορτάζουμε τα Θεοφάνεια είναι η ημέρα που ο Χριστός βαπτίστηκε στον Ιορδάνη ποταμό από τον Άγιο Ιωάννη το Βαπτιστή και γιορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου. Στην Ελλάδα έχουμε τα εξής έθιμα: Λέμε τα κάλαντα την παραμονή της εορτής, στις 5 Ιανουαρίου, όμως το πιάσιμο του σταυρού είναι το έθιμο που χαρακτηρίζει αυτή τη γιορτή. Ο ιερέας ρίχνει τον σταυρό στη θάλασσα και κάποιοι κολυμβητές βουτάνε και προσπαθούν να τον πιάσουν. Συνήθως αυτός που πιάνει το σταυρό αφού πρώτα τον φιλήσει τον περιφέρει, μαζί με τον ιερέα, στα σπίτια. Ένα σπάνιο έθιμο που το κάνουν σε λίγες περιοχές είναι ο χορός των καλικαντζάρων. Την ημέρα των Φώτων συνήθως τρώμε χοιρινό ρόστο, χοιρινό πρασοσέλινο, χοιρινό με μελωμένα κудώνια και για μία ακόμη φορά χοιρινό σαβόρε.

Όπως μου διηγήθηκε η γιαγιά μου

Στο χωριό μου, τον Λιβαδά, την παραμονή των Φώτων, στις 5 Ιανουαρίου, πήγαιναν στην εκκλησία νηστικοί και έπαιρναν τον αγιασμό. Ακόμη έπαιρναν και ένα κλαδί βασιλικού ή δυόσμου με το οποίο άγιαζαν τις ρίζες των δέντρων για να μεγαλώσουν και να δώσουν νόστιμους καρπούς. Το ίδιο έκαναν και με τα ζώα στους στάβλους αλλά και τα σπαρτά. Όσοι είχαν ζώα έσφαζαν ένα γουρούνι γιατί έπρεπε την παραμονή να φάνε κρέας. Ανήμερα των Φώτων πήγαιναν το πρωί να παρακολουθήσουν τη λειτουργία και να προσκυνήσουν το σταυρό. Επειδή στον Λιβαδά δεν έχει θάλασσα, ο παπάς και οι κολυμβητές πήγαιναν στη Σούγια (που είναι πολύ κοντά) και έκαναν κατάδυση του σταυρού. Μετά ο παπάς και ένα παπαδάκι πήγαιναν και φώτιζαν όλα τα σπίτια με αγιασμό. Το παπαδάκι κρατούσε ένα πλαστικό κουτί και εκεί του έβαζαν διάφορα πράγματα όπως κρασί, λάδι, αυγά, αμύγδαλα, καρύδια, ζυμαρικά, ό,τι είχε ο καθένας.

Εύα Θεοδοσάκη

Κάλαντα Φώτων

«Σήμερα είναι τω φωτώ που αγιάζουν οι παπάδες Και μες στα σπίτια μπαίνουν και λεν τον Ιορδάνη. Ο Ιωάννης βαπτιστής επέρασε και είπε, χαρίσετέ μου τα κλειδιά τα μαργαριταρένια. Να ανοίξω το παράδεισο να πιώ νερό δροσάτο. Να θέσω να αποκοιμηθώ σε μια μπλιά από κάτω. Ανήφορος κατήφορος στα τρία πηγαδάκια. Κάθονται τρεις μελαχρινές με τα σγουρά μαλλάκια. Η μια κεντά τον ουρανό κι η άλλη τον φεγγάρι. Κι η τρίτη η ωραιότερη κεντά τον Αϊ Γιάννη.

Ετούτα ειν 'τα κάλαντα που λένε για τα Φώτα.
'Ανοιξε περισσότερα μου τη μαρμαρένια πόρτα».

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι STEVIA rebaudiana Bertoni. Η ονομασία του φυτού προέρχεται από τον Ισπανό γιατρό Πήτερ Τζέιμς Εστέβε, ενώ ο Bertoni ήταν φυσιοδίφης ο οποίος εντόπισε το φυτό το 1887 στα υψίπεδα της Παραγουάης. Ανήκει στην οικογένεια των Συνθέτων η οποία περιέχει 280 περίπου είδη. Ανήκει δηλαδή στην ίδια οικογένεια που βρίσκονται ο ηλιάνθος και το χρυσάνθεμο.

Στέβια

Είναι φυτό πολύκλαδο, ποώδες και πολυετές στα θερμά κλίματα. Στις εύκρατες περιοχές είναι οριακά πολυετές ενώ είναι μονοετές στα ψυχρά κλίματα στο νότιο ή βόρειο ημισφαίριο της Γης.

Σε άγρια κατάσταση ως αυτοφυές φτάνει σε ύψος τα 60 εκατοστά, ενώ ως καλλιεργούμενο φυτό φτάνει σε ύψος τα 180 εκατοστά. Οι βλαστοί του είναι τρυφεροί και χυμώδεις στην αρχή και έχουν πυκνό χνούδι ενώ αργότερα γίνονται ημιξυλώδεις χωρίς χνούδι. Τα φύλλα του είναι τρυφερά και εύθραυστα, ζωηρού ανοικτοπράσινου ή λαχανί χρώματος, με μήκος 5 εκατοστά και πλάτος 2-3 εκατοστά. Φύονται ανά ζεύγη σταυρωτά και αντικριστά μεταξύ τους. Υπάρχουν όμως και ποικιλίες με μεγάλα, μεσαία ή μικρά φύλλα. Έχει τρυφερή και επιπόλαιη ρίζα και για τον λόγο αυτό δεν μπορεί να καλλιεργηθεί σε μέρη όπου υπάρχουν ισχυροί άνεμοι. Τα άνθη σχηματίζουν ταξιανθίες από 2-6 άνθη, είναι τρυφερά, χρώματος λευκού ή αποχρώσεων του λευκού. Η Στέβια είναι φυτό μόνικο και διγενές. Δηλαδή τα άνθη της είναι ερμαφρόδιτα και βρίσκονται στο ίδιο φυτό αλλά δεν είναι πλήρως αυτογόνιμα. Σε μεγάλο ποσοστό γονιμοποιούνται με σταυρογονογονίαση. Δηλαδή με τη γύρη άλλων ανθέων της ίδια ή άλλης ποικιλίας της Στέβιας. Οι σπόροι του φυτού είναι πολύ μικροί, μαύρου ή σκούρου στακί χρώματος. Οι μαύροι σπόροι έχουν υψηλότερη φυτρωτική ικανότητα.

Ιστορικά στοιχεία

Ο τόπος καταγωγής του φυτού είναι η βορειοανατολική Παραγουάη στα σύνορα με Βραζιλία. Οι ιθαγενείς Γκουαρανί της Παραγουάης χρησιμοποιούσαν τη Στέβια για αιώνες ως γλυκαντικό και γιατρικό. Στην Ευρώπη έγιναν γνωστές οι ιδιότητες του φυτού για πρώτη φορά το 1576 από το βιβλίο του Ισπανού γιατρού Φρανσίσκο Ερνάντεζ. Το 1887 ο Μπερτόνι (Παραγουανός ελβετικής καταγωγής) έκανε γνωστή ξανά τη Στέβια στον Δυτικό κόσμο, όταν την «ανακάλυψε ξανά», την περιέγραψε, την εκθείασε για τις ιδιότητές της και την υπεροχή της απέναντι στη ζάχαρη. Στα 1918 στις ΗΠΑ επιστήμονες συνέστησαν την καλλιέργεια της Στέβιας για την εμπορική της προοπτική ως γλυκαντικό προϊόν. Η έγκριση δεν δόθηκε ποτέ λόγω της αντίδρασης των εταιρειών παραγωγής ζάχαρης. Το 1952 οι επιστήμονες πρότειναν και πάλι την καλλιέργεια της Στέβιας, τονίζοντας ότι το φυτό δεν έχει καμία παρενέργεια στον ανθρώπινο οργανισμό. Μάταια και πάλι. Την εποχή εκείνη αρχίζει η χρήση του φυτού στην Ιαπωνία και στη συνέχεια στην Κίνα.

Στη συνέχεια η ιστορία της Στέβιας μέχρι να επιτραπεί η κυκλοφορία της στις ΗΠΑ είναι χαρακτηριστική της χωρίς αρχές πολιτικής και της ανύπαρκτης ηθικής του μεγάλου κεφαλαίου. Το φυτό μετά το 1980 (όταν θέλησε να το χρησιμοποιήσει η Lipton ως τσάι) συκοφαντήθηκε και κατηγορήθηκε όσο κανένα άλλο. Έφτασαν να το χαρακτηρίσουν σχεδόν ναρκωτικό προκειμένου να απαγορεύσουν την κυκλοφορία του στο εμπόριο. Η αιτία δεν ήταν άλλη από την

τεράστια δύναμη επιρροής που είχαν οι εταιρίες που ήλεγχαν το μονοπώλιο της ασπαρτάμης η οποία κυκλοφορούσε για πρώτη φορά ως υποκατάστατο της ζάχαρης. Βέβαια το προϊόν αυτό δεν το είχαν δημιουργήσει από την αρχή ως υποκατάστατο της ζάχαρης αλλά ως φάρμακο για την αντιμετώπιση του έλκους!

Πληροφορίες αναφέρουν ότι συμφέροντα στις εταιρίες αυτές είχαν και υψηλά κυβερνητικά στελέχη στις ΗΠΑ εκείνη την εποχή. Το 1980 λοιπόν, στις ΗΠΑ δόθηκε η άδεια για τη χρήση της Στέβιας ως τσάι και σαν γλυκαντικό κυρίως για τους διαβητικούς. Αμέσως δημιουργήθηκε αντίδραση από «ανώνυμες» διαμαρτυρίες εξ αιτίας των οποίων η Κυβέρνηση έδωσε εντολή να καταστραφούν όλα τα φυτά και τα προϊόντα της Στέβιας στις ΗΠΑ χαρακτηρίζοντας το φυτό σχεδόν ναρκωτικό μη ασφαλές για την υγεία. Βέβαια η ίδια κυβέρνηση δεν αντέδρασε καθόλου στις 7000 ενυπόγραφες καταγγελίες για παρενέργειες από τη χρήση της ασπαρτάμης, ούτε για τους επιστήμονες που θεωρούσαν την ασπαρτάμη υπεύθυνη για τη δημιουργία όγκων στον εγκέφαλο και για 91 ακόμη ανεπιθύμητες ενέργειες στον ανθρώπινο οργανισμό.

Το κέρδος λοιπόν πάνω από τον άνθρωπο. Την πολιτική των ΗΠΑ απέναντι στο φυτό υιοθέτησε βέβαια και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην Ε.Ε. ακόμη και σήμερα που έχει επιτραπεί η χρήση της Στέβιας στις ΗΠΑ ως τρόφιμο και υποκατάστατο της ζάχαρης (από το 2008), δεν έχει δώσει την άδεια για την ελεύθερη κυκλοφορία του φυτού, παρά το γεγονός ότι η καλλιέργεια της Στέβια θα μπορούσε να αναπληρώσει με τον καλύτερο τρόπο την απώ-

λεια εισοδήματος που δημιουργήθηκε τα τελευταία ιδιαίτερα στις περιοχές καλλιέργειας καπνών. Από τις χώρες της ΕΟΚ μόνο στη Γαλλία κυκλοφορεί ελεύθερα ενώ στις υπόλοιπες ως ειδικό διατροφικό συμπλήρωμα.

Συστατικά - χαρακτήρας

Τα φύλλα της Στέβιας περιέχουν τις φυσικές γλυκαντικές ουσίες στεβιοσίδη και ρεμπαουδοσίδη. Η στεβιοσίδη είναι μια μικροκρυσταλλική ουσία, όπως η κοινή ζάχαρη, αλλά με μηδενική θερμιδική αξία και 200-300 φορές πιο γλυκιά ανάλογα με την συγκέντρωση κάθε μιας από τις γλυκαντικές ουσίες. Το χαρακτηριστικό της ουσία που την κάνει πολύτιμη είναι ότι παραμένει σταθερή στους 200 βαθμούς Κελσίου γεγονός που την κάνει κατάλληλη για τη χρήση της στη μαγειρική.

Άλλες ουσίες που περιέχει το φυτό είναι φυτοστερόλες, γιββερελλίνη, κλωροφύλλη κ.α. Οι μεγαλύτεροι χρήστες της στεβιοσίδης είναι η βιομηχανία ποτών - τροφίμων - ζαχαροπλαστικής και στην ιατρική για τους διαβητικούς τύπου 2

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το φυτό ανθίζει Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Τα άνθη του κρατούν μόλις 2 με 3 μέρες αλλά η ανθιση του φυτού είναι συνεχής και μεγάλης διάρκειας. Η συγκομιδή αρχίζει όταν ωριμάσουν

τα πρώτα παλιά φύλλα του φυτού διότι τότε έχουν τη μεγαλύτερη περιεκτικότητα σε γλυκοσίδες. Αν τα φύλλα ωριμάσουν ή κιτρινίσουν η περιεκτικότητα σε γλυκοσίδες πέφτει απότομα. Η αποξήρανση γίνεται στον ήλιο 1 με 2 ώρες μετά τη συγκομιδή.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Η Στέβια δεν έχει χαρακτηριστεί άδικο ως το μαγικό φυτό της νέας χιλιετίας. Η κρυσταλλική σκόνη του φυτού είναι 300 φορές πιο γλυκιά από τη ζάχαρη αλλά δεν έχει καθόλου θερμίδες. Παράλληλα έχει εξαιρετικές θεραπευτικές ιδιότητες.

Δρα ως αντιδιαβητικό, αντιυπογλυκαιμικό, αντιυπερτασικό, αντισηπτικό, επούλωτικό, αντιοξειδωτικό, αντιβακτηριακό και αντιφλεγμονώδες.

Ενισχύει την άμυνα του οργανισμού και προστατεύει από τον ιού και τους ιογενείς καρκίνους, αλλά και από βλάβες DNA.

Έχει αντιγηραντική δράση στο δέρμα, ωφελεί στην υγιεινή του στόματος, προστατεύει από τις άφθες, την ουλίτιδα και έχει προληπτική δράση κατά της μικροβιακής πλάκας και της τερηδόνας των δοντιών.

Συμβάλει στην υγιεινή διατροφή και στην αντιμετώπιση διαφόρων διατροφικών προβλημάτων όπως παχυσαρκία, σακχαροδιαβήτης και υπογλυκαιμία. Δρα επίσης προληπτικά για την πρόληψη των ανεπιθύμητων παρενεργειών της υπερκατανάλωσης της ζάχαρης.

Στην Κίνα χρησιμοποιούν το τσάι Στέβιας ως ορεκτικό, χωνευτικό, για απώλεια βάρους, για διατήρηση νεότητας, ως διαιτητικό και για την μείωση της επιθυμίας για κάπνισμα και ποτό.

Παρασκευή και δοσολογία

Χρησιμοποιείται όπως η ζάχαρη στην μαγειρική, σε μικρότερες βέβαια ποσότητες μια και είναι πολύ πιο γλυκιά από αυτήν. Είναι όμως σημαντικό να χρησιμοποιούμε το βότανο στη φυσική του μορφή, γιατί η περιεκτικότητα σε Στέβια σε διάφορα προϊόντα που κυκλοφορούν είναι πολύ μικρή, ενώ δεν μπορούμε να γνωρίζουμε αν η ουσία με την οποία έχει αναμειχθεί για να βγει το προϊόν αυτό, έχει τις ίδιες ιδιότητες - ή τουλάχιστον, δεν έχει αντίθετες - με το συγκεκριμένο βότανο.

Το αποξηραμένο φυτό παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε σε ένα κουταλάκι του γλυκού ξηρό βότανο ένα φλιτζάνι βραστό νερό και το αφήνουμε σκεπασμένο για 5 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα.

Προφυλάξεις

Έχει αποδειχθεί ότι το βότανο δεν έχει καμία παρενέργεια στον ανθρώπινο οργανισμό. Τηρούμε απλά την ημερήσια δοσολογία που δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10mg ανά κιλό βάρους του σώματος.

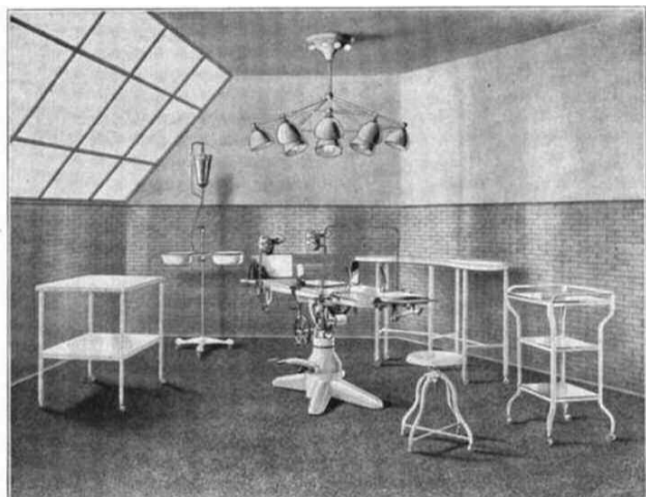
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

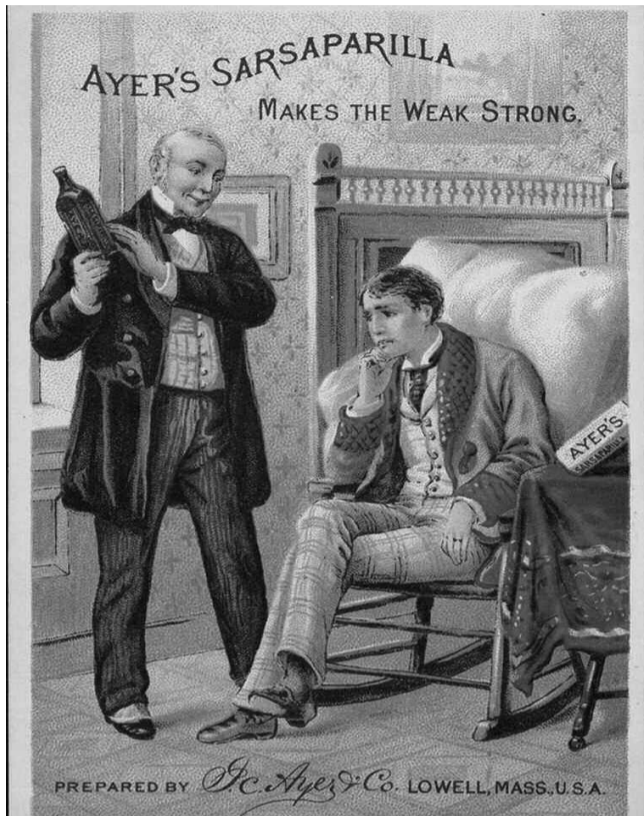
Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 1120

Modern Operating Room

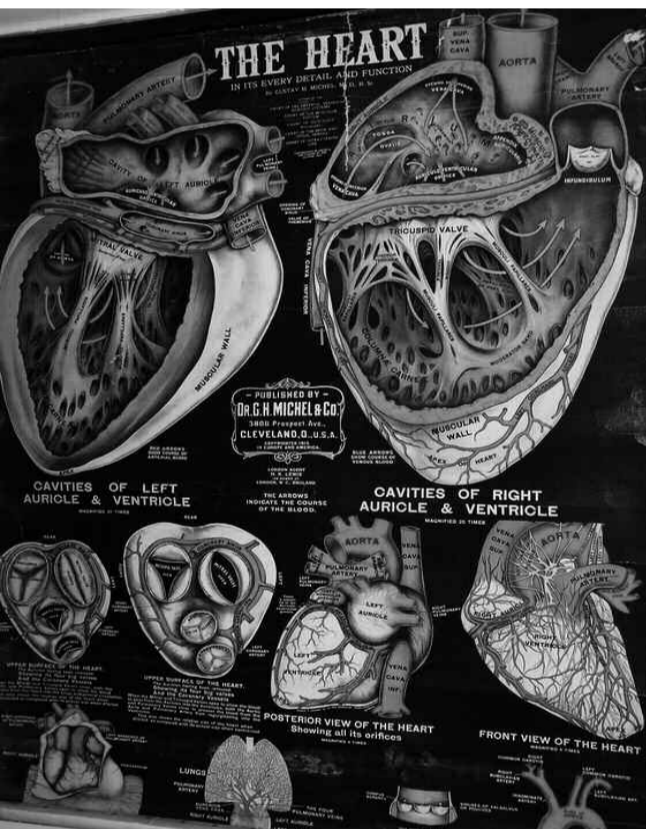
Σχέδιο "Μοντέρνας χειρουργικής αίθουσας", στη Νέα Υόρκη της δεκαετίας του 1920.

"Sarsaparilla του Ayer: το ποτό που κάνει τους αδύναμους δυνατούς". Άλλο ένα πολλά υποσχόμενο ψευδοσκεύασμα, στις ΗΠΑ του 1860.

Νοσοκόμες του Ερυθρού Σταυρού του Βελγίου, προσφέρουν τη βοήθειά τους σε άρρωστο κοριτσάκι (1910).

"Ο ανατομικός χάρτης της καρδιάς του Dr Michel, με λεπτομέρεια και λειτουργικότητα", από το Κλίβελαντ των ΗΠΑ (1890).

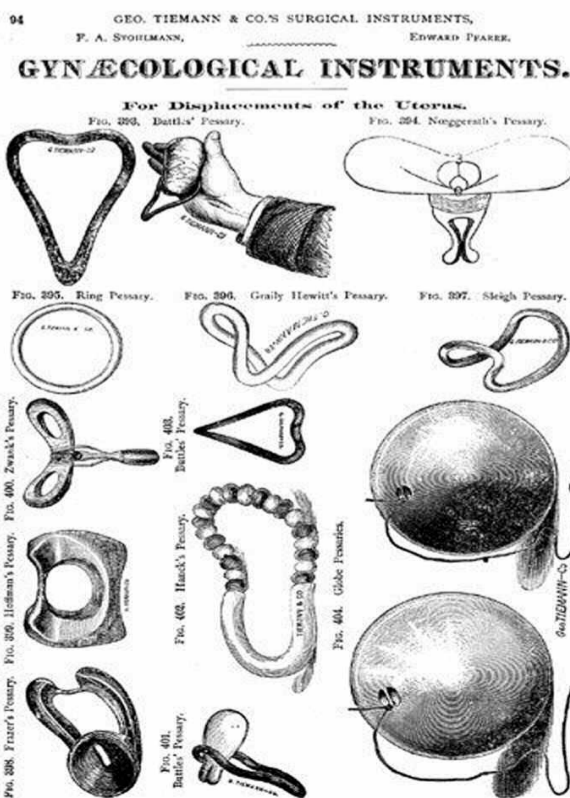
Ομοιώματα εμβρύων σε πολλές πιθανές θέσεις τοκετού, όπως εκτίθενται στο μουσείο Palazzo Roggi της Μπολόνια.

Η συσκευή "Wilcox-Jewett Obtunder" χρησιμοποιήθηκε στις αρχές του 20ου αιώνα από οδοντίατρους, για έγχυση αναισθητικής ουσίας, συνήθως κοκαΐνης, στα ούλα (1905).

Τραυματισμένος Βιετναμέζος Βιετκόνγκ μεταφέρεται σε πρόχειρο χειρουργείο, μέσα στους βάλτους, στη ζούγκλα της Καμπότζης (πόλεμος Βιετνάμ, 1970).

Εργαλεία αφαίρεσης μήτρας, από το βιβλίο "George Tienmann & Co - Surgical Instruments" (Νέα Υόρκη, 1872).

"Dettol, το μοντέρνο αντισηπτικό - πωλείται μόνο από Χημικούς": Διαφημιστική καταχώρηση σε εφημερίδα του Σύδνεϋ της Αυστραλίας το 1947.

SOLD BY CHEMISTS ONLY
DETTOL
THE MODERN ANTISEPTIC
RECKITT & COLMAN (AUST.) LTD.
(Pharmaceutical Dept.) Sydney

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Ολοκληρώνονται οι “Φωτομετρίες”

■ Τελευταία μέρα για την έκθεση της Αντωνίας Παπατζανάκη

Ολοκληρώνεται σήμερα η έκθεση της Χανιώτισσας γλύπτριας, Αντωνίας Παπατζανάκη, με τίτλο: “Φωτομετρίες” στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων σε επιμέλεια Θεωρή Κουτσογιάννη.

Η έκθεση θα λειτουργεί τις ώρες: 10 π.μ. - 2 μ.μ. και 7 μ.μ. - 10 μ.μ.. Σε σχετική ανακοίνωση αναφέρεται ότι η δουλειά της Αντ. Παπατζανάκη χαρακτηρίζεται από την πολύχρονη μελέτη της στην προσέγγιση της δομής των πραγμάτων όπου καθοριστική σημασία έχει η έννοια και η χρήση του φωτός. Στην έκθεση παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικές σειρές των έργων της, που δημιούργησε από το 2000 μέχρι σήμερα.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Παρουσιάσεις Βιβλίων

«Τα όντα», η δραματοποιημένη ποιητική συλλογή της **Χριστίνας Βεριβάκη** που μόλις κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις Ραδάμανθος, θα παρουσιαστεί στις 9 Ιανουαρίου στον Ιστοπλοϊκό Όμιλο Χανίων. Η ποιητική συλλογή «τα Όντα» ανέβηκε σε θεατρική παράσταση, από τον Σύλλογο Φίλων Θεάτρου Χανίων στο θέατρο “Βλυσίδα” τον Ιούνιο του 2018. Η παράσταση είχε γίνει με σκοπό την ενίσχυση του Κ.Η.Φ.Α.ΑΜΕΑ ΧΑΝΙΩΝ.

ΣΤΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΕΤΖ ΧΑΓΙΜ

Παρουσίαση του βιβλίου: “Το τραγούδι του ερωτα και του θανάτου του σημαντικόφρου Χριστόφορου Ρίλκε”, του Ράινερ Μαρία Ρίλκε, οργανώνουν η Συναγωγή Χανίων Ετζ Χαγίμ και το βιβλιοπωλείο: “Το βιβλίο” (Μετάφραση: Γιώργος Καρτάκης, Εκδόσεις 24 Γράμματα), την Κυριακή 13 Ιανουαρίου στις 6.30 μ.μ. στο χώρο της Συναγωγής.

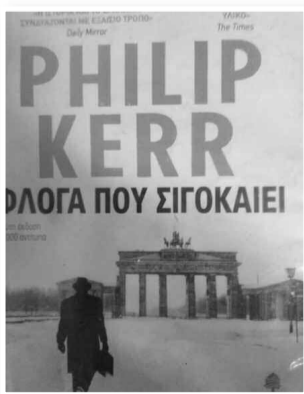
Εισηγητές: Γιάννης Δημητρακάκης (Επίτιμος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης) Αηζα Zuckmantel (Ιστορικός).

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Φίλιπ Κερ:

“Φλόγα που σιγοκαίει”

Το “Φλόγα που σιγοκαίει” (εκδόσεις “Κέδρος”) δεν είναι το τελευταίο βιβλίο του Φίλιπ Κερ (Philip Kerr), αφού πρόσφατα κυκλοφόρησε το “Φοβού τους Δαναούς” που εκτυλίσσεται στην Ελλάδα. Ωστόσο αποτελεί μια ακόμα από τις πολύ ενδιαφέρουσες αστυνομικές περιπέτειες του ντεντέκτιβ Μπέρνι Γκούντερ. Ο συγγραφέας ταξιδεύει με τον πρωταγωνιστή του από το Βερολίνο και το Μόναχο του 1932 με τους χιτλερικούς να είναι έτοιμους να καταλάβουν την εξουσία στην Αργεντινή του 1950 όπου έχουν καταφύγει βρίσκοντας ασφαλές καταφύγιο χιλιάδες ναζί προκειμένου να μην δικαστούν ποτέ για τα εγκλήματα σε βάρος της ανθρωπότητας που διέπραξαν. Η νουάρ ατμόσφαιρα, ο καταγιοιστικός ρυθμός, οι πάντα έξυπνες και κυ-

της εποχής. Επίσης οι πολιτικές τοποθετήσεις του πάντα ίσως να ξενίζουν έναν ενημερωμένο αναγνώστη που αναζητεί κριτικές και τοποθετήσεις πέρα από τα στερεότυπα. Ωστόσο το βιβλίο είναι καλό και διαβάζεται ευχάριστα όσο και αν...δεν αναφέρεται σε καθόλου ευχάριστα ζητήματα!

Γ. ΚΩΝ.

νικές “ατάκες” του Γκούντερ κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα. Στα αρνητικά (κατά την άποψη του γράφοντος) η υπερβολική έκθεση του πρωταγωνιστή στα ιστορικά πρόσωπα. Από τον Άιχμαν και τον Μέγκελε στην Εβίτα και στον Χουάν Περόν, ίσως ο συγγραφέας στην προσπάθεια του να “δέσει” ιστορικά την υπόθεση του το παρακάνει με τις...συναντήσεις του με προσωπικότητες

ΣΤΙΣ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Κοπή πίτας Ένωσης Πνευματικών Δημιουργών

Η κοπή της πίτας της Ένωσης Πνευματικών Δημιουργών Ν. Χανίων θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 13 Ιανουαρίου στη 1 το μεσημέρι στο εστιατόριο “Πεμπτούσια” στον Αλικιανό, όπως και πέρυσι. Θα υπάρχει πλουσιότατο μενού και ζωντανή μουσική. Τιμή κατ’ άτομο 15 ευρώ.

Όπως ανακοίνωσε η Ένωση, «η παρουσία όλων θα ενισχύσει περισσότερο τους δεσμούς μεταξύ των Μελών μας. Φυσικά είναι ευπρόσδεκτοι και φίλοι, μη μέλη της ΕΠΔΧ. Περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής το αργότερο έως τις 11/1/2019 στο τηλ. 6944801787 ή με μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση kallistii@yahoo.gr».

“ΑΛΙΚΗ ΒΑΤΙΚΙΩΤΗ”

Παγκρήτιος διαγωνισμός πιάνου

Τον 2ο Παγκρήτιο Διαγωνισμό Πιάνου “Αλίκη Βατικιώτη” διοργανώνει το Δ.Σ. του Συνδέσμου για τη διάδοση των Καλών Τεχνών στην Κρήτη στο Βενιζέλιο Ωδείο Χανίων (παράρτημα Ελληνικού Ωδείου Αθηνών, όπως αναφέρει σε ανακοίνωσή του, «θέλοντας να βοηθήσει νέους Πιανίστες να αναδείξουν το ταλέντο τους αλλά και να κρατήσουν ζωντανή τη μνήμη της Αλίκης Βατικιώτη».

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν πιανίστες με Κρητική καταγωγή έως 25 ετών. Ο διαγωνισμός πρόκειται να διεξαχθεί τη Μ. Δευτέρα 22 Απριλίου 2019 στις 10 το πρωί, στην αίθουσα συναυλιών του “Βενιζέλιου Ωδείου” στα Χανιά (Ν. Φωκά 5).

Παράλληλα με τον 2ο Παγκρήτιο Διαγωνισμό Πιάνου «Αλίκη Βατικιώτη», θα διεξαχθεί για πρώτη φορά ο «Μικρός Διαγωνισμός για μικρούς σολίστες». Δικαίωμα συμμετοχής έχουν πιανίστες με Κρητική καταγωγή, μέχρι την ηλικία των 15 ετών. Οι διαγωνιζόμενοι θα εξεταστούν σε μία δίφωνη Invention του Bach και σε ένα γρήγορο μέρος σονάτας Mozart ή Haydn. Θα δοθούν 3 βραβεία (Α΄, Β΄, Γ΄) και διπλώματα συμμετοχής.

Η υποβολή των αιτήσεων θα γίνεται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση venizeleioodeio@gmail.com μέχρι την 10η Απριλίου 2019.

Πληροφορίες: “Βενιζέλιο Ωδείο Χανίων”, Ν.Φωκά 5, Τηλ: 2821043067 www.venizeleioodeio.gr Email: venizeleioodeio@gmail.com

Την ανακοίνωση υπογράφει εκ του Δ.Σ. ο πρόεδρος Ιωάννης Αντωνογιαννάκης.

Η πρώτη του έτους στην Αγία Τριάδα

Στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή της Αγίας Τριάδας Τζαγκαρόλων Ακρωτηρίου τελέστηκε για την πρώτη του νέου έτους Αρχιερατική Θεία Λειτουργία υπό του Σεβ. Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού. Μετά το πέρας αυτής τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση από του σεβασμιωτάτου για τη μνήμη του Γεωργίου Παπαδάκη υποπετάρχου (I) ε.α. και ιδιοκτήτη των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Pilot στη Γεωργιούπολη.

Ο σεβασμιώτατος, μετά το πέρας της δέησης, αναφέρθηκε στην πολύτιμη και αθόρυβη προσφορά του εκλιπόντος σε ιδρύματα κ.λπ. της περιοχής της Μητρόπολης.

Στη συνέχεια τελέστηκε αγιασμός στο νέο γηομενείο της Μονής, σε έναν παραδοσιακό θαυμάσιο χώρο και η κοπή της Αγιοβασιλόπιτας της Μητρόπολης.

Εκτός από το παραδοσιακό κέρασμα προσφέρθηκε στους συμμετέχοντες το ημερολόγιο του 2019 της Ι. Μητρόπολης και μικρό κυτίο το οποίο περιείχε φιαλίδιο με λάδι - αγίασμα, μικρό φυλακτό και εικονίδιο σε ξύλο της Αγίας Τριάδος.

Α.Π.

Αγιασμός στον Δήμο Κισσάμου

Αγιασμός και κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Δήμου Κισσάμου για το Νέο Έτος θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 11 Ιανουαρίου 2019 και ώρα 11 π.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δήμου Κισσάμου.